

## بررسی ویژگی های شخصیتی موثر بر سازگاری تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی

دکتر سوین السادات تقی نژاد<sup>۱</sup>، دکتر فاطمه شاهسواری<sup>۲</sup>، دکتر مریم جوله‌ر<sup>۳\*</sup>

۱-دندانپزشک، فارغ التحصیل از دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲-دانشیار گروه آسیب شناسی دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳-استادیار گروه آسیب شناسی دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، تهران، ایران

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۲/۵

اصلاح نهایی: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰

وصول مقاله: ۱۴۰۲/۶/۲۷

### Investigating personality traits affecting the academic adjustment of dental students

Received: Sep 2023

Acceptance: May 2024

Sevin sadat taghinezhad<sup>1</sup>, Fatemeh Shahsavari<sup>2</sup>, Maryam Jolehar<sup>3\*</sup>

1- General Dentist

2- Associate professor, Dept of Oral & Maxillofacial Pathology, Faculty of Dentistry, Tehran Medical Sciences, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

3- Assistant professor, Dept of Oral & Maxillofacial Pathology, Faculty of Dentistry, Tehran Medical Sciences, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

**Background and Aim:** Better and higher adaptation of students to the college environment can have a significant impact on the academic performance of individuals and ultimately their academic progress. The purpose of this research is to investigate the personality traits that affect the academic adjustment of dental students in Tehran Islamic Azad University of Medical Sciences in 2021-2022.

**Material and Methods:** This descriptive research was conducted on randomly selected students. Two questionnaires were used: 1: Anderson academic adjustment 2: HEXACO 6-factor model. The questionnaires also contained demographic information such as (age, sex, year of education, marital status). Kruskal-Wallis test was used to investigate the relationship between academic adjustment and subgroups of personality traits, and the role of variable factors was determined by regression analysis. All calculations were done using SPSS software version 26.

**Results:** The average academic adjustment score among 250 participating students was  $34.3 \pm 2.582$ . The average score of honesty-humility, excitability, extroversion, pleasantness, openness to experience, and conscientiousness personality traits were obtained as 11.97, 10.19, 13.49, 10.40, 13.55, and 13.85 respectively. There was a positive and significant relationship between personality subgroups, extroversion and conscientiousness with compatibility, and between personality subgroups, excitability and agreeableness, there was an inverse and significant relationship with compatibility ( $p < 0.05$ ).

**Conclusion:** It seems, status of academic adjustment for dental students of Tehran Islamic Azad University was suitable Extraverted and dutiful had more academic adjustment and excited and negotiable ones had less adjustments.

**Key words:** academic adjustment/personality characteristics/dental student/Anderson academic adjustment questionnaire/HEXACO personality characteristics questionnaire

\*Corresponding Author: joleharm@gmail.com

J Res Dent Sci. 2024;21 (2): 149-156

**خلاصه:**

**سابقه و هدف:** سازگاری بهتر و بالاتر دانشجویان با محیط دانشکده می تواند بر عملکرد تحصیلی افراد و نهایتاً پیشرفت تحصیلی آنها تاثیر به سزایی داشته باشد. هدف این تحقیق بررسی ویژگی های شخصیتی موثر بر سازگاری تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشد.

**مواد و روش ها:** این پژوهش توصیفی، بر روی دانشجویانی که به صورت تصادفی انتخاب شدند، انجام شد. از دو پرسش نامه ۱: سازگاری تحصیلی Anderson 2؛ مدل ۶ عاملی HEXACO استفاده شد. پرسشنامه ها حاوی اطلاعات دموگرافیک متغیرهایی مانند (سن، جنس، سال تحصیلی، وضعیت تاهل) نیز بود. جهت بررسی ارتباط بین سازگاری تحصیلی و زیرگروه های ویژگی های شخصیتی از آزمون کروسکال - والیس استفاده و نقش عوامل متغیر با آنالیز رگرسیون تعیین شد. تمامی محاسبات با استفاده از نرم افزار spss ورژن ۲۶ انجام شده است.

**یافته ها:** میانگین نمره سازگاری تحصیلی در میان ۲۵۰ دانشجوی شرکت کننده،  $2/582 \pm 3/34$  بود. میانگین نمره ویژگی های شخصیتی صداقت-فروتنی، هیجان پذیری، برون گرایی، خوشایندی، گشودگی به تجربه، وظیفه شناسی به ترتیب ۱۱/۹۷، ۱۰/۱۹، ۱۳/۴۹، ۱۰/۴۰، ۱۳/۵۵، ۱۳/۸۵ بدست آمد. بین زیر گروه های شخصیتی، برون گرایی و وظیفه شناسی با سازگاری رابطه مثبت و معنادار و بین زیرگروه های شخصیتی، هیجان پذیری و خوشایندی با سازگاری رابطه معکوس و معناداری وجود داشت ( $p < 0.05$ ).

**نتیجه گیری:** به نظر می رسد وضعیت سازگاری تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی در سطح مناسبی است. شخصیت های برون گرا و وظیفه شناس سازگاری تحصیلی بیشتری داشتند و شخصیت های هیجان پذیر و توافق پذیر سازگاری تحصیلی کمتری نشان دادند.

**کلید واژه ها:** سازگاری تحصیلی/ ویژگی های شخصیتی/ دانشجوی دندانپزشکی/ پرسش نامه سازگاری تحصیلی Anderson/ پرسش نامه ویژگی های شخصیتی HEXACO

**مقدمه**

ورود دانشجویان به محیط جدید آموزشی دانشکده آنها را در معرض چالش های جدیدی از جمله نیاز به مدیریت زمانی، مهارت مطالعه متفاوت از دوران مدرسه، مسائل مرتبط با دوست یابی و مهارت های اجتماعی و غیره قرار می دهد که فراتر از فعالیت های آموزشی در مدرسه است. لذا نیازمند سازگاری دانشجویان با آن است تا بتوانند عملکرد تحصیلی قابل قبولی را از خود نشان دهند.<sup>(۱)</sup> سازگاری فراگیران با محیط و شرایط جدید عاملی موثر در پیشرفت تحصیلی که خود متغیری چند بعدی می باشد، محسوب می شود. سازگاری امری نسبی و یک فرایند روانشناختی است که به افراد اجازه میدهد به خواسته های محیط پاسخ دهند.

هم چنین سازگاری به معنی هماهنگی بین شخص و محیط تلقی می شود به نحوی که اگر هماهنگی کافی وجود داشته باشد سازگاری بیشتری ایجاد خواهد شد.<sup>(۲)</sup>

سازگاری دارای ابعاد مختلف: اجتماعی- خانوادگی- عاطفی- تحصیلی و غیره می باشد<sup>(۳،۴)</sup> که سازگاری تحصیلی موضوع سازگار شدن فرد با دوره و رشته تحصیلی، محیط آموزشی و الزامات آن را مورد مطالعه قرار می دهد<sup>(۵)</sup>. بدون سازگاری مناسب با دانشگاه، می توان شاهد پریشانی جسمی و روانی دانشجویان و یا حتی ترک تحصیل آنان بود.

جهت تعیین سازگاری از مقیاس سنجش سازگاری تحصیلی (Academic Adjustment Scale)، که توسط Anderson و همکاران در سال ۲۰۱۶ ساخته شده است، استفاده گردید.

صورت تصادفی انتخاب شدند و به پرسشنامه های ۱- مدل کوتاه پرسش نامه HEXACO جهت بررسی ویژگیهای شخصیتی و ۲- پرسشنامه سازگاری تحصیلی اندرسون جهت تعیین سازگاری تحصیلی، پاسخ دادند.

پرسش نامه سازگاری تحصیلی محتوی ۹ گویه و پاسخ گویی براساس یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای (خیلی کم=۱ تا خیلی زیاد=۵) و در پایان ارزیابی نمره بدست آمده در محدوده ۴۵-۹ بود<sup>(۵)</sup>. ضریب پایایی این پرسشنامه در پژوهش های مختلف در کشور بین ۰/۸۶ تا ۰/۹۷ گزارش شده است.<sup>(۴)</sup> پرسش نامه مدل ۶ عاملی HEXACO، برای اولین بار در اوایل سال ۲۰۰۰ با الهام از نظریه مطالعات واژه ای صفات، توسط اشتون و لی پیشنهاد شد. این پرسش نامه دارای انواع مختلف با تعداد گویه های متفاوت است. در پرسش نامه مورد استفاده، به هر یک از ۶ ویژگی شخصیتی، ۴ سؤال اختصاص داده شده است و پاسخ گویی براساس لیکرت ۵ تایی از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) صورت می گیرد. ۶ ویژگی شخصیتی شامل ۱: صداقت - فروتنی ((honesty-humility) 2: تهییج پذیری (extraversion) 3: برون گرایی (4: موافق بودن (agreeableness)، 5: وظیفه شناسی (conscientiousness) و 6: گشودگی به تجربه (openness to experience)، بود<sup>(۷،۸)</sup>. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۲۴ تا ۱۲۰ بود.<sup>(۹)</sup> در مدل ۲۴ گویه ای و کوتاه (مزیت اصلی این است که پاسخ دهندگان در کمترین زمان ممکن میتوانند به سؤالات پاسخ دهند) ضریب آلفای کرونباخ در مطالعات مختلف بالای ۰/۶ گزارش شده است.<sup>(۱۰)</sup> در مطالعات قبلی پایایی و اعتبار خرده مقیاسها بالای ۸۰ درصد گزارش شده است.<sup>(۸)</sup> برای محاسبه امتیاز هر خرده مقیاس به عبارتی بررسی هر ویژگی شخصیتی، نمره تک تک گویه های مربوط به آن خرده مقیاس با هم جمع و هر

این مقیاس سنجش شامل ۳ جزء اصلی: الف) سبک زندگی تحصیلی (Academic life style) گویه های ۱ تا ۳، ب) انگیزه تحصیلی (Academic motivation) گویه های ۴ تا ۶ و ج) دست آوردهای تحصیلی (Academic Achievement) گویه های ۷ تا ۹ بود.<sup>(۶)</sup>

ویژگی های شخصیتی به عنوان یکی از عوامل موثر بر سازگاری تحصیلی عنوان شده است. از آنجا که ویژگی های شخصیتی از یک ثبات نسبی برخوردار می باشند، شاید با سنجش ابعاد روانی و ویژگی های شخصیتی و با برنامه ریزی مناسب، بتوان خدمات آموزشی مناسب برای افزایش سازگاری دانشجویان با دانشگاه ارایه کرد. لذا در این تحقیق از پرسش نامه Hexaco کوتاه شده یا ۲۴ سئوالی که یکی از پرسش نامه های استفاده شده جهت بررسی ویژگیهای شخصیتی است، استفاده شد<sup>(۵)</sup>

با توجه به موارد ذکر شده، هدف این مطالعه بررسی ویژگی های شخصیتی موثر بر سازگاری تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تعیین گردید.

## مواد و روش ها

در این تحقیق توصیفی با کد اخلاق IR.IAU.DENTAL.REC.1401.001، نمونه گیری از دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی صورت گرفت. برای تعیین حجم نمونه محاسبه power انجام شد. بر این اساس برای اهداف اصلی مطالعه که بررسی رابطه دو متغیر و زیرشاخصهای پرسشنامه ها بوده است محاسبه قدرت آماری انجام و مشخص شد حجم نمونه بالاتر از ۲۵۰ نفر تاثیر کمی در افزایش پاور خواهد داشت. برای جلوگیری از خطای نمونه گیری از تنها یک سطح (ترم تحصیلی) از دانشجویان؛ ضمن حفظ حجم نمونه کلی؛ از هر سطح تعدادی دانشجو به

میانگین نمره ویژگیهای شخصیتی صداقت-فروتنی، هیجان پذیری، برون گرایی، خوشایندی، گشودگی به تجربه، وظیفه شناسی به ترتیب ۱۱/۹۷، ۱۰/۱۹، ۱۳/۴۹، ۱۰/۴۰، ۱۳/۵۵، ۱۳/۸۵ بدست آمد.

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار زیر مجموعه های سازگاری تحصیلی و ویژگی های شخصیتی در دانشجویان دندانپزشکی در

سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱

متغیر	انحراف معیار $\pm$ میانگین
انگیزه تحصیلی	۹/۰۰ $\pm$ ۲/۲۹۴
پیشرفت تحصیلی	۱۱/۹۶ $\pm$ ۳/۰۶۶
سبک زندگی	۱۳/۰۷ $\pm$ ۲/۳۸۷
صداقت-فروتنی	۱۱/۹ $\pm$ ۲/۶۵۹
هیجان پذیری	۱۰/۱۹ $\pm$ ۳/۳۷۰
برون گرایی	۳/۱۵۳ $\pm$ ۱۳/۴۹
۶ ویژگی شخصیتی	توافق پذیری ۱۰/۴۰ $\pm$ ۳/۲۰۰
	گشودگی به تجربه ۱۳/۵۵ $\pm$ ۲/۳۴
	وظیفه شناسی ۱۳/۸۵ $\pm$ ۳/۴۶۶

آزمون کلموگروف-اسیمرنوف برای سنجش نرمالیتی متغیر ها استفاده شد و با توجه به نتایج بدست آمده از آن و توزیع غیر نرمال متغیر ها در مرحله بعد از آزمون غیر پارمتریک من ویتنی برای سنجش داده ها استفاده گردید.

چه امتیاز حاصل از این خرده مقیاس ها بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر ویژگی ها و صفات شخصیتی در آن بعد خاص خواهد بود و بالعکس<sup>(۱۱)</sup> به طور مثال Agreeableness یا توافق پذیری یک ویژگی شخصیتی است که در ویژگی های رفتاری فردی ظاهر می شود که به عنوان مهربان، همدل، همکار، خونگرم و با ملاحظه تلقی می شود. افرادی که در این بعد نمره بالایی می گیرند، همدل و نوع دوست هستند، در حالی که اخذ نمره پایین در این بعد بیانگر رفتار خودخواهانه و فقدان همدلی می شود<sup>(۱۲)</sup>. ارتباط کلی بین سازگاری و ویژگی های شخصیتی با روش همبستگی اسپیرمن بررسی شد. جهت بررسی ارتباط بین سازگاری تحصیلی و زیرگروه های ویژگی های شخصیتی از آزمون کروسکال - والیس استفاده و نقش عوامل مرتبط با آنالیز رگرسیون تعیین شد.

#### یافته ها

از ۲۵۰ نفر دانشجو شرکت کننده، تعداد ۱۲۹ نفر (۵۱/۶ درصد) مونث و تعداد ۱۲۱ نفر (۴۸/۴ درصد) مذکر بودند. از این تعداد، ۲۲ نفر (۸/۸ درصد) متاهل و ۲۲۸ نفر (۹۱/۲ درصد) مجرد بودند.

از تمامی ترم ها در این تحقیق شرکت کردند و بیشترین شرکت کننده ها مربوط به ترم ۱۲ (۵۰ نفر) بودند. میانگین نمره سازگاری تحصیلی  $2/582 \pm 3/34$  بدست آمد.

جدول ۲- همبستگی و سطح معناداری ویژگی های شخصیتی با سازگاری تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱

ویژگیهای شخصیتی	صدافت و فروتنی	هیجان پذیری	برون گرایی	توافق پذیری	گشودگی به تجربه	وظیفه شناسی
سازگاری تحصیلی	ضریب همبستگی اسپیرمن $\rho$	۰/۰۶۲	-۰/۲۱۳	۰/۱۴۷	-۰/۱۷۹	۰/۱۹۹
	P-value	۰/۳۹۵	۰/۰۰۳	۰/۰۴۱	۰/۰۱۳	۰/۰۰۵

براساس نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن، متغیرهای برون گرایی و وظیفه شناسی با سازگاری تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری ( $p < 0/05$ ) داشتند، بدین ترتیب که با افزایش نمره وظیفه شناسی و یا برون گرایی فرد، نمره سازگاری تحصیلی وی نیز افزایش می‌یافت. همچنین بین متغیرهای هیجان پذیری و توافق پذیری، با سازگاری تحصیلی رابطه معکوس و معنی داری ( $p < 0/05$ ) دیده شد بدین ترتیب که با افزایش نمره هیجان پذیری و یا خوشایندی، نمره سازگاری تحصیلی کاهش یافت.

جدول ۳- بررسی اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین سه گروه ضعیف/ متوسط/ شدید ویژگی های شخصیتی با استفاده از آزمون کروسکال والیس

متغیر	تعداد نمونه	آماره آزمون	p-value	نتیجه آزمون
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۰/۲۴۹	۰/۸۸۳	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی صداقت و فروتنی از لحاظ آماری معنی دار نیست.
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۲/۸۳۶	۰/۲۴۲	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی هیجان پذیری از لحاظ آماری معنی دار نیست.
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۰/۴۰۳	۰/۸۱۷	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی برون گرایی از لحاظ آماری معنی دار نیست.
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۶/۵۵۴	*۰/۰۳۸	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی توافق پذیری از لحاظ آماری معنی دار است.
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۰/۲۲۳	۰/۸۹۴	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی گشودگی به تجربه از لحاظ آماری معنی دار نیست.
سازگاری تحصیلی	۲۵۰	۸/۳۵۹	*۰/۰۱۵	اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین ۳ گروه ضعیف/ متوسط / شدید برای ویژگی شخصیتی وظیفه شناسی از لحاظ آماری معنی دار است.

با توجه به نتایج بدست آمده از جدول فوق، اختلاف نمره سازگاری تحصیلی در بین سه گروه ضعیف، متوسط، شدید برای ویژگی توافق پذیری و وظیفه شناسی معنادار بود. در ادامه آزمون تعقیبی جهت تعیین دقیق تفاوت بین گروه های ضعیف، متوسط، شدید صورت گرفت که نتیجه ذیل بدست آمد: اختلاف نمره سازگاری در بین گروه های ضعیف و شدید، توافق پذیری ( $P=0/014$ ) و در گروه های متوسط و شدید وظیفه شناسی ( $P=0/008$ ) به صورت معنادار وجود داشت. بر اساس آزمون من ویتنی بین متغیر های سن، جنس، سال تحصیلی، وضعیت تاهل با سازگاری تحصیلی رابطه ی آماری معناداری وجود نداشت. ( $P>0/05$ )

بحث:

با توجه به اهمیت سازگاری تحصیلی در پیشرفت و آینده ی دانشجویان و تاثیر احتمالی که ویژگی های شخصیتی بر آن دارد، این مطالعه با هدف بررسی ویژگی های شخصیتی موثر بر سازگاری تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ انجام شد. نتایج مطالعه حاضر نشان داد، میانگین نمره سازگاری تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی  $34/23 \pm 5/82$  بوده است. همچنین با بررسی ویژگی های شخصیتی در دانشجویان، میانگین نمره صداقت-فروتنی، هیجان پذیری، برون گرایی، توافق پذیری، گشودگی به تجربه و وظیفه شناسی به ترتیب  $11/97 \pm 3/370$ ،  $10/19 \pm 3/153$ ،  $13/49 \pm 3/2$ ،  $10/40 \pm 3/341$  و  $13/55 \pm 3/466$  بدست آمد.

یافته های مطالعه حاضر نشان داد که ویژگیهای شخصیتی برون گرایی و وظیفه شناسی به صورت مثبت و معنی دار می توانند سازگاری تحصیلی را پیش بینی کنند. به این صورت که با افزایش نمره وظیفه شناسی و برون گرایی فرد، نمره ی سازگاری تحصیلی وی نیز افزایش می یابد.

در مطالعات Kurtz و همکاران نیز برونگرایی رابطه ی مستقیمی بر سازگاری تحصیلی داشت.<sup>(۱۳)</sup> طبق مطالعات Costa و همکاران افراد برونگرا دارای ویژگی های همچون جمع گرایی- پر حرفی و غیره هستند و کمتر دچار کمرویی- نگرانی- دلشوره و ترس می شوند و سطح کارایی و فعالیت های اجتماعی آنها بالاست.<sup>(۱۴)</sup> افراد برون گرا با دارا بودن ویژگی های ذکر شده فوق، سطح بالاتری از سازگاری را نشان داده و درکارهای گروهی بهتر عمل کرده و از آن لذت برند<sup>(۱۵)</sup>. در مطالعه Tamannaefar و

همکاران نیز برون گرایی به عنوان متغیر مهم شناسایی شده اما به تاثیر مستقیم یا معکوس آن اشاره نشده است.<sup>(۱۶)</sup> طبق یافته های مطالعه حاضر متغیر وظیفه شناسی نیز می تواند به طور مستقیم بر سازگاری تحصیلی دانشجویان اثر گذارد. چندین مطالعه از جمله مطالعه Kurtz و همکاران، نیز وظیفه شناسی را به عنوان متغیری که به طور مستقیم بر سازگاری تحصیلی اثر میگذارد، معرفی میکنند<sup>(۱۷-۲۰)</sup>. افراد وظیفه شناس به برنامه ریزی در انجام کارها و سازماندهی امور- تعیین هدف و جهت گیری در زندگی و پیروی از هنجارها و قوانین تمایل دارند. طبق نتایج Perska ، دانشجویانی که دارای این ویژگیها باشند، با پشتکار و مسئولیت پذیری بیشتری به تحصیل خود ادامه داده در نتیجه به موفقیت و پیشرفت بالاتری می رسند و سازگاری بهتری از خود نشان می دهند<sup>(۱۹)</sup>. زیرا این افراد در زندگی، هدف هایی را برای خود تعیین و در جهت رسیدن به آن ها پافشاری و تلاش زیادی از خود نشان می دهند.

با توجه به یافته های مطالعه حاضر، ویژگی هیجان پذیری به طور معکوس می تواند بر سازگاری دانشجویان تاثیر بگذارد. احتمالا به این دلیل که افرادی که هیجان پذیری بالایی دارند از نظر هیجانی بی ثبات- مضطرب و دمدمی مزاج هستند به همین علت سازگاری پایین دارند و نمی توانند از انگیزه مناسب برای پیشرفت برخوردار باشند.

در مطالعات Laidra ، Ehyakonnande و Tamannaefar و همکاران نیز بیان شد هیجان پذیری به طور معکوس بر سازگاری تحصیلی اثر گذار است<sup>(۱۵، ۱۶، ۲۰)</sup>. افرادی که هیجان پذیری پایینی دارند از نظر عاطفی با ثباتند، معمولا آرام و دارای خلقی یکنواخت هستند و به سادگی و بدون آشفتگی با موقعیت های استرس زا مواجه میشوند<sup>(۲۱)</sup>.

تحصیلی از جمله برون گرایی و وظیفه شناسی (تاثیر مثبت بر روی سازگاری) و هیجان پذیری و خوشایندی (تاثیر منفی بر روی سازگاری) به ارتقا و بهبود سازگاری تحصیلی دانشجویان کمک کنیم.

خصوصیت شخصیتی توافق پذیری شامل ویژگی هایی مثل احترام به خواسته ها و نیاز های دیگران و محبت و مهربانی است. طبق یافته های مطالعه حاضر، توافق پذیری/خوشایندی همچون هیجان پذیری، تاثیر معکوس بر سازگاری دارد.

در مطالعه طباطبایی و همکاران که با هدف طراحی و تبیین مدل علی سازگاری تحصیلی بر اساس ویژگی های شخصیتی با نقش واسطه ای جهت گیری هدف، بود، میانگین سازگاری تحصیلی دانشجویان  $36/68 \pm 6/15$  بدست آمد و اثر غیر مستقیم روان نژندی، برون گرایی، توافق پذیری/خوشایندی و وجدان مداری/وظیفه شناسی بر سازگاری تحصیلی از طریق جهت گیری های هدف معنی دار بود<sup>(۲۲)</sup>.

در مطالعه حاضر بین متغیر های جنسیت، تاهل و سال تحصیلی با سازگاری تحصیلی رابطه آماری معناداری وجود نداشت. اما Obi و همکاران در مطالعه ای بر روی دانشجویان سال اول نشان دادند، اکثر دانشجویان سال اول سازگاری بالایی دارند، همچنین بین دختران و پسران تفاوت معناداری به نفع پسران وجود داشت<sup>(۲۳)</sup>. همچنین در مطالعه ی یوسفی و همکاران جنسیت در کنار عوامل دیگری چون سابقه ی فعالیت ورزشی با سطح سازگاری تحصیلی دانشجویان در رشته ی تربیت بدنی مرتبط بود که ممکن است این تفاوت به علت تفاوت ماهیت رشته تربیت بدنی با سایر رشته های دانشگاهی باشد.<sup>(۲۴)</sup>

**نتیجه گیری:** با توجه به میانگین بدست آمده نمره سازگاری تحصیلی دانشجویان  $34/3 \pm 2/582$  (رنج ۹-۴۵) می توان گفت سازگاری تحصیلی در میان دانشجویان این دانشکده خوب بوده گرچه به نظر می رسد با شناخت و تکیه بر روی ویژگیهای شخصیتی تاثیرگذار بر روی سازگاری

## References:

1. Baker R.W, Siryk B. Measuring adjustment to college. *J. Couns. Psychol.* 1984;31:179-89.
2. Grant H & Dweck C.S. Clarifying achievement goals and their impact. *J. Pers. Soc. Psychol.* 2003; 85(3): 541-53
3. Mohammad Aminzadeh, L and Mohammad Aminzadeh H. Comparison of academic adjustment and social development of eighth grade female students with learning difficulties and without learning problems in Mahabad city. *Educational Leadership & administration.* 2019;12 (4): 20-21. (Persian)  
[http://edu.journals.iaugarmsar.ac.ir/article\\_664463.html?lang=fa](http://edu.journals.iaugarmsar.ac.ir/article_664463.html?lang=fa)
4. Elliot A.J, McGregor H.A & Gable Sh.L. Achievement goals, study strategies and exam performance: A mediation analysis. *J. Educ. Psychol.* 1991;91 (3): 549-63
- 5-Baker R.W. & Siryk B. The Student Adaptation to College Questionnaire: AWPS Test Report. Los Angeles, CA: Western Psychological Services. 1997.  
<http://portal.wpspublish.com/pdf/sacq.pdf>
- 6-Anderson J.R, Guan Y, Koc Y. The academic adjustment scale: measuring the adjustment of permanent resident sojourner students. *IJIR.* 2016; 54. 68-76. DOI:10.1016/j.ijintrel.2016.07.006
- 7-Ashton M. C., & Lee K. Empirical, theoretical, and practical advantages of the HEXACO model of personal structure. *PERS SOC PSYCHOL REV.* 2007;11(2): 150-6
- 8-Kline. R.B. Principles and practice of structural equation modeling (3<sup>rd</sup>.Ed.). NY: Guilford press 2011, 427 pages
- 9-Ames. C. Classroom: goals, structures and student motivation. *J. Educ. Psychol.* 1992; 48: 261-271
- 10-Jenson M. Personality traits, learning and academic achievements. *Edulearn.* 2015; 4(4):91-118
- 11- Vries, R. E. The 24-item brief HEXACO inventory (BHI). *J. Res. Pers.* 2013; 47(6): 871-80.
- 12-Bamford J.M.S & Davidson J.W. "Trait Empathy associated with Agreeableness and rhythmic entrainment in spontaneous movement to music task: Preliminary exploratory investigations". *MUSIC SCI.* 2017; 23 (1): 5-2
- 13-Kurtz J.E, Puher M.A, Cross N.A. prospective prediction of college adjustment using self and informant ratings of personality traits. *J Pers Assess.* 2012;94(6): 630-637
- 14-Costa P & McCrae R. Normal Personality Assessment Clinical Practice: The NEO Personality Inventory. *Psychological Assessment.* 1992;4(1): 5-15. DOI:10.1037/1040-3590.4.1.5.
- 15-Ehyakonnande M., Yousefi F., Khormaie F. Prediction of students' adjustment to university on the basis of personal and goal orientation. *Journal of Educational Psychology Studies (JEPS).* 2017; 14(26): 1-36. [Persian]
- 16-Tamannaefar M., Rezaei H. Predicting Academic Adjustment Based on Personality Traits and Psychological Capital. *Journal of Practice in Clinical Psychology (JPC)* 2020; 8(1): 27-38.
- 17-Burton J.L, Nelson J.L. The relationship between personality approach to learning and academic success in first – year psychology distance education students. *J Pers.* 2007;40 :349-356
- 18-Wagerman S.A. & Funder D.C. Acquaintance reports of personality and academic achievement: A case of conscientiousness. *J Res Pers.* 2008; 41:221-229
- 19-Petska Kelly S. Using personality variables to predict academic success in personalized system of instruction. 2006. ETD collection for University of Nebraska-Lincoln AAI3225890.  
<https://digitalcommons.unl.edu/dissertations/AAI3225890>
- 20-Laidra K, Pullmann H & Allik, J. Personality and intelligence as predictors of academic achievement: a cross-sectional study from elementary to secondary schools. *Pers Individ Dif.* 2007;42(3): 441-451. DOI:10.1016/j.paid.2006.08.001.
- 21-Suso-Ribera C, Gallardo-Pujol D. Personality and health in chronic pain: Have we failed to appreciate the relationship? *Pers Individ Dif.* 2016; 96:7-11
- 22-Tabatabaei Z., kazemi S., rezaei A., Kouroshnia M. The causal model of academic adjustment based on personal traits with the mediating role of goal orientation. *Psychological Methods and Models (JPM)* 2020; 10(38): 203-224. (Persian)
- 23- Obi E. Academic adjustment among first year undergraduate students at Anambra state university, U Nigeria. *J. Contemp. Res.* 2012; 9(3): 49-56
- 24-Yousefi B, Hasani Z and Tahmasebi V. Investigating the factors related to the level of academic adaptation in physical education students in Iran. *Sports Management Studies.* 2009 ;5:13-26. (Persian)